Bijlage 1: Overgangsregelingen, vrijstellingen en ontheffingen

1. Inleiding

Om de overstap voor ondernemers haalbaar te maken, zijn er voor de zero-emissiezone landelijk afgesproken overgangsregelingen, vrijstellingen en ontheffingen die voor alle zero-emissiezones in Nederland gelden. Dit geldt daarmee ook voor de ondernemers van Hilversum. Hieronder zijn alle regels op een rij gezet.

Naar aanleiding van behandeling in de Tweede Kamer op 11 december 2024 worden de regels op onderdelen nog wat verder verruimd. Dan gaat het om een verruiming met 1 jaar van de emissieklasse 6 (schoonste dieselbusjes) tot 1 januari 2029 en ontheffingen voor bedrijfseconomische omstandigheden en netcongestie. Op basis hiervan gaan de eerste 14 steden per 1 januari van start.

2. Landelijke overgangsregels en vrijstellingen

De landelijk vastgestelde overgangsregels en vrijstellingen zijn afhankelijk van de emissieklasse (of Euroklasse) en de leeftijd van het voertuig.

<u>De overgangsregels en vrijstellingen voor bestelauto’s zijn:</u>

- Alle bestelauto's die vanaf 1-1-2025 op kenteken worden gezet moeten zero-emissie aangedreven zijn om de zero-emissiezone binnen te mogen. Dit geldt niet voor oldtimers, rolstoeltoegankelijke voertuigen en voertuigen die vanwege een handicap voor € 500,- of meer zijn aangepast;
- Bestelauto's met een emissieklasse 4 of lager hebben geen toegang tot de zero-emissiezone;
- Bestelauto's met een emissieklasse 5 hebben tot 1-1-2027 toegang tot de zero-emissiezone;
- Bestelauto's met een emissieklasse 6 hebben tot 1-1-2028 toegang tot de zero-emissiezone;
- Vrijgesteld voor de zero-emissiezone zijn voertuigen ouder dan 40 jaar (oldtimers), rolstoeltoegankelijke voertuigen.

<u>De overgangsregels en vrijstellingen voor vrachtauto’s zijn:</u>

- Alle nieuwe vrachtauto's die vanaf 1-1-2025 op kenteken worden gezet moeten zero-emissie aangedreven zijn om de zero-emissiezone binnen te mogen. Dit geldt niet voor vrijgestelde voertuigen, kermis- en circusvrachtauto’s, vrachtauto’s voor exceptioneel transport, verhuisauto’s en vrachtauto’s met een laadkraan met een hefvermogen van 35 tonmeter of meer en tot 1-1-2030;
- Bakwagens met een emissieklasse 6 die op 1-1-2025 max. 5 jaar oud (Datum Eerste Toelating (DET)) zijn, hebben tot 1-1-2030 toegang tot de zero-emissiezones;
- Opleggertrekkers met een emissieklasse 6 die op 1-1-2025 max. 8 jaar oud (vanaf DET) zijn, hebben tot en met 1-1-2030 toegang tot de zero-emissiezones;
- Vrijgesteld voor de zero-emissiezone zijn: voertuigen ouder dan 40 jaar (oldtimers). Vrachtauto's met een carrosseriecode 15, 16, 19, 23, 26, 27, 31 of een aanduiding speciale doeleinden SB of SF hebben toegang tot ze 13 jaar worden (gerekend vanaf DET) en tot maximaal 1-1-2030.

Eind november 2024 heeft het Kabinet besloten ondernemers tegemoet te komen door uitstel zero-emissiezones voor schoonste dieselbusjes (emissieklasse 6). Deze maatregel biedt ondernemers een jaar langer de tijd om over te stappen naar een elektrisch bedrijfsvoertuig. Dit besluit moet nog wel worden verwerkt worden in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV). Officiële verwachting is dat het RVV op dit punt in juni 2025 is aangepast, maar kan ook langer duren. Tot die tijd gelden de huidige overgangsregels.

Samengevat:

figuur 1: Landelijke overgangsregelingen zero-emissiezones, voor Euro 6 wordt de overgangsregeling naar aanleiding van behandeling in de Tweede Kamer op 11 december 2024 nog met een extra jaar verlengd.

figuur 2: Landelijke vrijstellingen voor zero-emissiezones

3. Ontheffingen

Naast de landelijk bepaalde overgangsregels en vrijstellingen heeft de gemeente ook nog de mogelijkheid om ontheffingen te verlenen aan ondernemers. Omdat het wenselijk is dat die zoveel mogelijk voor alle gemeenten met een zero-emissiezone gelijk zijn, is er een gezamenlijk ontheffingenbeleid afgesproken. Voor bestel- en vrachtauto's die niet zijn vrijgesteld zijn onderstaande ontheffingen voorzien. De exacte invulling van het ontheffingenbeleid wordt later nog door het college vastgesteld. Vooraf vindt hierover uiteraard afstemming met ondernemersorganisaties plaats.

Dagontheffingen

De dagontheffing zal worden verleend voor de duur van één kalenderdag, startend om 00:00 en eindigend om 06:00 de volgende dag. Er worden maximaal 12 dagontheffingen uitgegeven per voertuig, per gemeente en per kalenderjaar. Hiervoor geldt een ondergrens. Het voertuig moet minimaal emissieklasse 5 hebben. Dit is om heel oude en vervuilende voertuigen buiten het centrum te houden.

Ontheffing voor particulier bezit van bestel- en vrachtauto’s

Particulieren die in het bezit zijn van een bedrijfsauto, camper met een emissieklasse 4 of lager, of een vrachtwagen met een datum eerste toelating van voor 1-1-2017 en deze nooit bedrijfsmatig gebruiken, kunnen bij het landelijke Centraal Loket een ontheffing voor de zero-emissiezones aanvragen. Deze ontheffing geldt voor alle gemeenten met een zero-emissiezone en is geldig tot 1-1-2028.

Ontheffing voor plug-in hybride vrachtauto’s

Een plug-in hybride vrachtwagen kan door middel van een externe stekker worden opgeladen. Deze voertuigen kunnen een ontheffing krijgen, mits ze aantoonbaar elektrisch rijden in de zone.

Ontheffing voor bijzondere voertuigen

De volgende vrachtauto's komen in aanmerking voor een ontheffing tot de leeftijd van 13 jaar:

- kermis- of circusvoertuig;
- bedrijfsauto met zware laadkraan (een vrachtauto met een kraan van 35 tonmeter of meer hefvermogen);
- verhuisauto (vrachtauto die gebruikt wordt door een verhuisonderneming en bestemd voor het vervoeren van inboedels);
- vrachtwagen voor exceptioneel vervoer (bijvoorbeeld trekkers met 4 of meer assen).

Ontheffing wegens lange levertijden van emissieloze voertuigen

De wachttijd voor het leveren van nieuwe voertuigen loopt op. In sommige gevallen tot 18 maanden. Dat is erg vervelend. Daarom kan een ontheffing worden aangevraagd als er een nieuw zero-emissie voertuig is besteld met de bevestiging van een order. Zo wordt de wachttijd overbrugd en kan men tot het nieuwe voertuig is geleverd, met het oude voertuig de stad in blijven rijden.

Ontheffing op basis van bedrijfseconomische reden

In het geval dat de effecten op een individuele ondernemer onevenredig zwaar wegen zijn, dan kunnen deze economische effecten worden verzacht door het verlenen van een ontheffing. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing zal de ondernemer dit te zijner tijd aan moeten tonen.

Ontheffing op basis van hardheidsclausule

De gemeente kan aanvullend maatwerk leveren bij onvoorziene schrijnende omstandigheden, in de vorm van een ontheffing op grond van een hardheidsclausule. Zij kan dit inzetten voor gevallen waarin een voortijdige investering niet proportioneel is (denk aan pensioen of ziekte) en ondernemers meer tijd wordt gegund.

Ontheffing als er geen emissieloze alternatieven zijn

Het kan voorkomen dat een voertuig nog niet in een zero-emissie variant verkrijgbaar is. In dat geval kan er een ontheffing worden verleend.